

Opinia nr 9/2019

z dnia 22 lutego 2019 r.

Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

w sprawie zasadności finansowania ze środków publicznych leku Humira (adalimumab) we wskazaniu: łupież czerwony mieszkowy (ICD-10: L44.0) w ramach ratunkowego dostępu do technologii lekowych

Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, biorąc pod uwagę kryteria, o których mowa w art. 12 pkt 3-6 oraz pkt 8-10 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2017 poz. 1844 z późn. zm.) **opiniuje pozytywnie** zasadność finansowania ze środków publicznych leku Humira (adalimumab) we wskazaniu: łupież czerwony mieszkowy (ICD-10: L44.0), w ramach ratunkowego dostępu do technologii lekowych.

Uzasadnienie opinii

Prezes Agencji, biorąc pod uwagę opinię Rady Przejrzystości, dostępne dowody naukowe uważa za zasadne finansowanie ze środków publicznych adalimumabu we wskazaniu: łupież czerwony mieszkowy (ICD-10: L44.0).

W ramach analizy klinicznej przedstawiono 1 przegląd systematyczny oceniający terapie biologiczne w leczeniu pacjentów z łupieżem czerwonym mieszkowym (PRP) - Napolitano 2018. Badania włączone do przeglądu obejmowały 20 pacjentów z PRP opornych na leczenie, którzy otrzymali adalimumab. Zgodnie z jego wynikami, odpowiedź wyraźną/całkowitą uzyskano u 10 (50%) pacjentów, a częściową u 5 (25%).

W przeglądzie Napolitano 2018 zdarzenia niepożądane wystąpiły u trzech pacjentów i były to: działania niepożądane ze strony przewodu pokarmowego, zwiększenie aktywności enzymów wątrobowych, gruźlica, chłoniak nieziarniczy (NH) i zespół wstrząsu toksycznego.

Należy mieć jednak na uwadze, że analiza kliniczna podlega ograniczeniom, wśród których można wymienić: brak badań dotyczących pacjentów pediatrycznych z łupieżem czerwonym mieszkowym, badania włączone do przeglądu dotyczyły głównie opisów przypadków, które są nisko klasyfikowane w hierarchii dowodów naukowych.

Ocena wpływu na budżet płatnika, przy założeniu zastosowania terapii adalimumabem u 10-20 pacjentów oraz danych kosztowych i czasu trwania terapii zgodnych z wnioskiem, wykazała, że wydatki płatnika publicznego mogą wynosić od [redacted] netto do [redacted] netto.

Przedmiot zlecenia

Zlecenie Ministra Zdrowia dotyczy sporządzenia przez Agencję opinii w sprawie zasadności finansowania ze środków publicznych produktu leczniczego Humira (adalimumab) we wskazaniu: łupież czerwony mieszkowy (ICD-10: L44.0), w ramach ratunkowego dostępu do technologii lekowych, na podstawie art. 47f ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1510 z późn. zm.).

Problem zdrowotny i istotność stanu klinicznego

Łupież czerwony mieszkowy (łac. *pityriasis rubra pilaris* – PRP) jest rzadką, niejednorodną grupą dermatoz o nieznannej etiologii. Ich wspólną cechą są ogniska przymieszkowych grudek, rumieni barwy pomarańczowoczerwonej i łupieżowate złuszczenie. PRP jest chorobą nabytą, opisywano pojedyncze przypadki rodzinne. Zmiany złuszcząco-rumieniowe początkowo dotyczą twarzy i owłosionej skóry głowy oraz rąk (rogowacenie w obrębie dłoni oraz hiperkeratoza mieszkowa na grzbietach palców), następnie szerzą się, zajmując całą skórę z pozostawieniem „rezerw”. Świąd jest stosunkowo niewielki. Przebieg jest przewlekły, wielomiesięczny lub wieloletni, u dzieci na ogół krótszy.

Występują trzy szczyty zachorowań: w wieku 0–10, 11–19 i 40–60 lat. Powyższe znajduje odzwierciedlenie w klasyfikacji tej grupy chorych. Łupież czerwony mieszkowy klasyfikuje się na:

- występujący u dorosłych:
  - typ I klasyczny – charakteryzuje się nagłym początkiem, występowaniem przymieszkowych grudek, zajęciem dłoni i podeszw oraz występowaniem przynajmniej kilku wysepek zdrowej skóry, trwa od 2 do 5 lat;
  - typ II atypowy – charakteryzuje się powolnym początkiem, występowaniem ognisk ograniczonych, łysieniem plackowatym, a także przewlekłym przebiegiem;
- występujący u dzieci:
  - typ III klasyczny – charakteryzuje się zmianami takimi jak u dorosłych, jednak ustępuje w okresie od roku do 2 lat;
  - typ IV ograniczony – cechuje się występowaniem zmian ograniczonych do lokalizacji nad stawami oraz przewlekłym przebiegiem;
  - typ V atypowy - cechuje się występowaniem zmian w obrębie dłoni i podeszw.

Ponadto rozpoznaje się typ VI, związany z zakażeniem HIV.

Odmiana klasyczna łupieżu czerwonego mieszkowego u dorosłych stanowi 55% wszystkich przypadków choroby, natomiast w postaci atypowej 5%. U dzieci typ III klasyczny stanowi 10% wszystkich przypadków, typ IV ograniczony 25 %, zaś typ V atypowy 5% przypadków.

Przewlekłe choroby dermatologiczne wpływają niekorzystnie na jakość życia pacjentów. Chorzy bardzo często odczuwają stres i poczucie stygmatyzacji oraz częściej niż populacja ogólna cierpią na różne zaburzenia Obecność choroby ma negatywny wpływ nie tylko na życie rodzinne, ale również zawodowe.

Alternatywne technologie medyczne

W odnalezionych publikacjach Wang 2018 oraz Roenneberg 2018 wskazano, iż stosowanie infliksymabu lub etanerceptu, obok adalimumabu są opcjami terapeutycznymi w leczeniu PRP w przypadku niepowodzenia wcześniejszymi terapiami. Wskazane technologie nie są objęte refundacją w omawianym wskazaniu.

Opis wnioskowanej technologii medycznej

Adalimumab zaliczany jest do leków immunosupresyjnych. Wiąże się swoiście z TNF (ang. *tumor necrosis factor*, czynnik martwicy nowotworu) i neutralizuje biologiczną czynność TNF blokując jego interakcję z receptorami p55 i p75 na powierzchni komórki. Adalimumab moduluje również odpowiedzi biologiczne indukowane lub regulowane przez TNF, w tym zmiany w poziomach cząsteczek adhezji międzykomórkowej odpowiadających za migrację leukocytów (ELAM-1, VCAM-1 i ICAM-1, wartość IC50 wynosi 0,1-0,2 nM).

Zgodnie z Charakterystyką Produktu Leczniczego (ChPL) Humira jest wskazana w leczeniu:

- reumatoidalne zapalenie stawów u dorosłych (RZS);
- wielostawowe młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów w wieku od 2 lat;
- zapalenie stawów z towarzyszącym zapaleniem przyczepów ścięgniętych u pacjentów w wieku 6 lat i starszych;
- zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa (ZZSK) u dorosłych;
- osiowa spondyloartropatia bez zmian radiograficznych charakterystycznych dla ZZSK u dorosłych;
- łuszczykowe zapalenie stawów u dorosłych;
- łuszczyca u dorosłych;
- łuszczyca zwyczajna (plackowata) u dzieci i młodzieży;
- ropne zapalenie apokrynowych gruczołów potowych u dorosłych i młodzieży;
- choroba Leśniowskiego-Crohna u dzieci i młodzieży oraz dorosłych;
- wrzodziejące zapalenie jelita grubego u dorosłych;
- zapalenie błony naczyniowej oka u dzieci i młodzieży oraz dorosłych.

Wnioskowane wskazanie nie znajduje odzwierciedlenia we wskazaniach zarejestrowanych dla ocenianego leku, tym samym jego zastosowanie będzie odbywać się poza wskazaniami rejestracyjnymi (off-label).

Ocena skuteczności (klinicznej i praktycznej) oraz bezpieczeństwa stosowania, w tym ocena relacji korzyści zdrowotnych do ryzyka stosowania

Nie odnaleziono randomizowanych badań dotyczących skuteczności i bezpieczeństwa stosowania produktu leczniczego Humira w leczeniu łupieżu czerwonego mieszkowego.

Do analizy włączono 1 przegląd systematyczny Napolitano 2018 oceniający terapie biologiczne w leczeniu pacjentów z PRP. Badania włączone do przeglądu obejmowały 20 pacjentów, w tym 9 pacjentów z typem I, 2 z typem II, 1 z typem IV oraz 8 z nieokreślonym typem PRP, opornych na uprzednio stosowane leczenie. Wszystkim pacjentom podawano adalimumab podskórnym, w większości przypadków w dawce 80 mg w pierwszym tygodniu, a następnie 40 mg dwa razy w miesiącu przez kilka tygodni do kilku miesięcy. Siedmiu pacjentom podawano adalimumab w skojarzeniu z innymi terapiami, głównie z acetretyną lub metotreksatem (MTX). Średni wiek pacjentów wynosił 52 lata (jeden pacjent poniżej 18 r.ż.).

W ramach wymienionego przeglądu oceniano następujące punkty końcowe:

- MR/CR – (ang. *marked response / complete remission*) wyraźna/całkowita remisja;
- PR – ang. *partial response*, częściowa odpowiedź na leczenie.

Skuteczność

Zgodnie z wynikami przeglądu Napolitano 2018, w ciągu kilku tygodni od rozpoczęcia leczenia adalimumabem stwierdzono:

- u 10 (50%) pacjentów wyraźną/całkowitą remisję (MR/CR);

- u 5 (25%) pacjentów częściową odpowiedź (PR);
- u 5 (25%) pacjentów brak lub słabą odpowiedź.

U 3 (15%) pacjentów stwierdzono nawrót choroby:

- u pierwszego pacjenta po 2 miesiącach od uzyskania PR;
- u drugiego pacjenta 3 miesiące po odstawieniu adalimumabu, jednakże po ponownym wprowadzeniu leku pacjent uzyskał PR;
- u trzeciego pacjenta, który uzyskał CR w 14 tygodniu nastąpił nawrót i był on poprzedzony przerwaniem fototerapii i odstawieniem steroidów.

Bezpieczeństwo

Zgodnie z wynikami przeglądu Napolitano 2018 zdarzenia niepożądane lub nowo zdiagnozowane choroby wystąpiły u trzech pacjentów i były to działania niepożądane ze strony przewodu pokarmowego, zwiększenie aktywności enzymów wątrobowych, grudkowy chłoniak nieziarniczy (NH) i zespół wstrząsu toksycznego.

Zgodnie z ChPL Humira do bardzo często występujących działań niepożądanych należy: zakażenia dróg oddechowych (w tym zakażenia dolnych i górnych dróg oddechowych, zapalenie płuc, zapalenie zatok, zapalenie gardła, zapalenie części nosowej gardła i zapalenie płuc wywołane przez wirusa opryszczki), leukopenia (w tym neutropenia i agranulocytoza), niedokrwistość, zwiększenie stężenia lipidów, bóle głowy, bóle brzucha, nudności i wymioty, zwiększenie aktywności enzymów wątrobowych, wysypka, (w tym złuszcząca się wysypka), bóle mięśniowo-szkieletowe, odczyn w miejscu wstrzyknięcia (w tym rumień w miejscu wstrzyknięcia).

Na stronie Agencji ds. Żywności i Leków (ang. *Food and Drug Administration – FDA*) odnaleziono dokument FPI 2017 (ang. *Full Prescribing Information – FPI*) dotyczący bezpieczeństwa stosowania ocenianego leku. Odnaleziony dokument FPI 2017 wskazuje na ryzyko wystąpienia ciężkich zakażeń prowadzących do hospitalizacji lub zgonu, w tym gruźlicy, posocznicy bakteryjnej, inwazyjnego zakażenia grzybiczego (np. histoplazmozy) lub innego zakażenia oportunistycznego. Zgłaszano przypadki chłoniaków i innych nowotworów złośliwych, a w badaniach postmarketingowych obserwowano przypadki wątrobowo-śledzionowego chłoniaka T-komórkowego u młodzieży i młodych dorosłych z chorobami zapalnymi jelit.

Relacja korzyści zdrowotnych do ryzyka stosowania

Wskazanie, którego dotyczy wnioszek nie zawiera się we wskazaniu rejestracyjnym produktu leczniczego Humira. Tym samym dla niniejszego wskazania EMA nie przeprowadziła oceny relacji korzyści do ryzyka i pozostaje ona nieznaną.

Ograniczenia analizy

Na niepewność przedstawionych wyników mają wpływ następujące aspekty:

- nie odnaleziono badań dotyczących pacjentów pediatrycznych z łupieżem czerwonym mieszkowym. W odnalezionym przeglądzie włączono jeden opis przypadku pacjenta w wieku 17 lat, pozostałe włączone prace dotyczyły pacjentów powyżej 18 r.ż.;
- badania włączone do przeglądu dotyczyły głównie opisów przypadków, które są nisko klasyfikowane w hierarchii dowodów naukowych;
- w badaniach włączonych do przeglądu pacjenci stosowali różne dawki adalimumabu, a także stosowali różne terapie przed zastosowaniem adalimumabu. Ponadto okres trwania choroby, okres obserwacji, szczegółowy schemat terapeutyczny leczenia były różne dla różnych badań/opisów przypadków, co ogranicza możliwość wnioskowania na tej podstawie.

Efektywność technologii alternatywnych

Efektywność komparatorów (infliksymbab oraz etanercept) przedstawiono na podstawie odnalezionych publikacji Wang 2018 oraz Roenneberg 2018.

Wang 2018

Zgodnie z publikacją Wang 2018 infliksymbab jest najczęściej raportowaną substancją stosowaną w leczeniu PRP. Przegląd literatury wykazał, że wśród 39 pacjentów leczonych infliksymbabem (31 z typem I, 1 pacjent z typem II, 2 z typem III oraz 5 z niesprecyzowanym typem PRP) tylko jeden pacjent nie uzyskał odpowiedzi na leczenie. Większość przypadków wskazuje na uzyskiwanie odpowiedzi klinicznej w ciągu 1-6 tygodni. Dwie odrębne serie przypadków obejmujące siedmiu pacjentów nie wykazały występowania nawrotów choroby po zaprzestaniu leczenia. Dwóch pacjentów zostało przeniesionych na terapię etanerceptem lub adalimumabem, z utrzymaniem odpowiedzi klinicznej.

Ponadto w publikacji opisano przypadki 15 pacjentów z PRP stosujących etanercept (10 z typem I, 2 z typem II, 1 z typem III, 1 z typem V oraz 1 z niesprecyzowanym typem PRP), w tym dwa przypadki oporności na leczenie. U większości pacjentów, u których wystąpiła odpowiedź kliniczna, wystąpiła ona w ciągu 6-8 tygodni od rozpoczęcia leczenia. Wystąpiły trzy udokumentowane przypadki nawrotu - od 1 do 6 miesięcy po zaprzestaniu leczenia.

Roenneberg 2018

Przegląd literatury przedstawiony w publikacji Roenneberg 2018 wykazał, że przy pierwszym udokumentowanym zastosowaniu infliksymbabu, jako leczenia PRP, przez Drosou et al. w 2003 r. uzyskano odpowiedź kliniczną poniżej 75% w ciągu 3 dni do 2 tygodni po pierwszej infuzji infliksymbabu, stosując dawkę 5 mg / kg m.c. Na podstawie kilku opisów przypadków, małych serii przypadków i przeglądów piśmiennictwa, szczególnie w ciężkich przypadkach PRP lub gdy inne opcje terapeutyczne już nie przyniosły żadnych korzyści, raportowano, iż infliksymbab jest skutecznym leczeniem alternatywnym. Ponadto połączenie infliksymbabu z metotreksatem lub acytretyną zostało opisane jako dodatkowa opcja terapeutyczna. Zgodnie z systematycznym przeglądem piśmiennictwa Petrof i wsp., najlepsze dowody spośród wszystkich inhibitorów TNF- α w PRP istnieją dla infliksymbabu w połączeniu z acytretyną, z połową pacjentów, którzy otrzymali infliksymbab wykazujących całkowitą odpowiedź na leczenie.

Analiza 16 przypadków pacjentów z PRP leczonych etanerceptem w dawce 25-50 mg dwa razy w tygodniu, w tym co najmniej 7 leczonych etanerceptem w skojarzeniu acytretyną, metotreksatem lub UVA1 wykazała:

- u dwóch z czterech pacjentów opisanych przez Garcovich i wsp. nastąpił nawrót choroby podczas leczenia lub obserwacji,
- u jednego z czterech pacjentów opisanych przez Eastham et al. osiągnięto jedynie częściową odpowiedź kliniczną.

Ocena konkurencyjności cenowej

Informacje kosztowe dla komparatorów zaczerpnięto z danych NFZ. W przypadku wnioskowanej interwencji dane kosztowe zaczerpnięto z omawianego zlecenia, danych NFZ oraz obwieszczenia MZ.

Przyjęto dawkowanie zgodne ze zleceniem oraz zgodne z odpowiednimi charakterystykami produktów leczniczych (ChPL Humira - adalimumab, ChPL Enbrel - etanercept, ChPL Remicade - infliksymbab) - dawkowanie zgodne z tym stosowanym w łuszczycy w populacji pediatrycznej za pracą Wang 2018.

Biorąc pod uwagę powyższe założenia koszt 3-miesięcznej terapii wynosi:

- Adalimumab:
  - [REDACTED] (zlecenie MZ);

- 3 679,67 PLN (obwieszczenie MZ);
- 5 813,87 PLN (dane NFZ);
- Etanercept – 2 160,12 PLN (dane NFZ);
- Infliksymab – 3 142,99 PLN (dane NFZ).

Dodatkowo oszacowano 3-miesięczny koszt terapii adalimumabem uwzględniając cenę hurtową brutto (CHB) preparatu Humira z Obwieszczenia MZ oraz z ChPL Humira zgodne z tym stosowanym w łuszczycy za pracą Wang 2018. Oszacowany koszt ma podstawie CHB wynosi 7 636,35 PLN.

Należy mieć na uwadze fakt, że wyższy koszt terapii uwzględniony w zleceniu MZ może wynikać z założenia, że podczas przygotowania leków może dochodzić do strat związanych z odmierzaniem.

Ocena wpływu na system ochrony zdrowia, w tym wpływu na budżet płatnika publicznego i świadczeniobiorców

Zgodnie z opinią eksperta klinicznego populacja pacjentów z rozpoznaniem łupieżu czerwonego mieszkowego i wskazaniami do leczenia adalimumabem obejmuje około 10-20 pacjentów rocznie.

Przy założeniu zakresu liczebności populacji docelowej od 10 do 20 osób oraz danych kosztowych i czasu trwania terapii zgodnej z wnioskiem (3 mies.), wydatki płatnika publicznego będą wynosić od [REDACTED] netto do [REDACTED] netto.

Omówienie rekomendacji wydawanych w innych krajach w odniesieniu do ocenianej technologii

Nie odnaleziono wytycznych praktyki klinicznej towarzystw naukowych dotyczących leczenia łupieżu czerwonego mieszkowego.

Podstawa przygotowania opinii

Opinia została przygotowana na podstawie zlecenia z dnia 14.01.2019 Ministra Zdrowia (znak pisma: PLD.46434.32.2019.1.AK), odnośnie przygotowania opinii Agencji w sprawie zasadności finansowania ze środków publicznych produktu leczniczego Humira (adalimumab) we wskazaniu: łupież czerwony mieszkowy (ICD-10: L44.0), w ramach ratunkowego dostępu do technologii lekowych, na podstawie art. 47f ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1510 z późn. zm.), na podstawie Opinii Rady Przejrzystości nr 40/2019 z dnia 18 lutego 2019 roku w sprawie oceny zasadności finansowania ze środków publicznych, w ramach ratunkowego dostępu do technologii lekowych, leku Humira (adalimumab) we wskazaniu: łupież czerwony mieszkowy (ICD-10: L44.0) oraz raportu nr OT.422.7.2019 „Humira (adalimumab) we wskazaniu: łupież czerwony mieszkowy (ICD-10: L44.0) w ramach ratunkowego dostępu do technologii lekowych”. Data ukończenia: 13 lutego 2019 r. Opracowanie w sprawie zasadności finansowania ze środków publicznych.